

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ГНАТЮКА**

ПРОЄКТ

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«ГРУНТОЗНАВСТВО, ЕКСПЕРТНА ОЦІНКА ЗЕМЕЛЬ ТА
ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ПЛАНУВАННЯ»**

**Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 103 Науки про Землю
галузі знань 10 Природничі науки**

Тернопіль – 2025 р.

ЛИСТ-ПОГОДЖЕННЯ

освітньо-професійної програми

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	10 Природничі науки
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	103 Науки про Землю
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Перший (бакалаврський)
СТУПІНЬ	Бакалавр
ОСВІТНЯ КВАЛІФІКАЦІЯ	Бакалавр з наук про Землю

ПОГОДЖЕНО

Голова науково-методичної ради
Тернопільського національного
педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка

_____ Надія ДРОБИК
_____ 2025 р.

ЗМІНЕНО І ДОПОВНЕНО

проектною групою
ОПП «Ґрунтознавство, експертна
оцінка земель та територіальне
планування»

Тернопільського національного
педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка

Керівник проектної групи
(гарант освітньої програми)

_____ Богдан ПУШКАР
_____ 2025 р.

ПЕРЕДМОВА

Внесено зміни та доповнення проектною групою в складі:

Пушкар Богдан Тарасович – гарант освітньої програми, кандидат географічних наук, доцент кафедри географії України і туризму;

Гулик Сергій Володимирович – член проектної групи, кандидат географічних наук, доцент кафедри географії та методики її навчання;

Гавришок Богдан Борисович – член проектної групи, кандидат географічних наук, доцент кафедри географії та методики її навчання;

Рудакевич Іван Романович – член проектної групи, кандидат географічних наук, доцент кафедри географії України і туризму Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.

Задворний Сергій Ігорович – член проектної групи, кандидат географічних наук, доцент кафедри географії України і туризму;

Лісова Наталія Олегівна – член проектної групи, кандидат біологічних наук, доцент кафедри геоекології та методики викладання екологічних дисциплін;

Куфель Денис Олександрович – здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти III-го курсу ОП «Ґрунтознавство, експертна оцінка земель та територіальне планування» спеціальності 103 Науки про Землю Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.

Рецензії/відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

Сухий Петро Олексійович – доктор географічних наук, професор кафедри геодезії, картографії та управління територіями Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича;

Кошіль Анатолій Богданович – директор Тернопільської державної сільськогосподарської дослідної станції Інституту сільського господарства Карпатського регіону Національної академії аграрних наук України, кандидат географічних наук;

Дейнека Юрій Петрович – начальник управління стратегічного розвитку міста Тернопільської міської ради;

Погрішук Світлана Терентіївна – провідний інженер-ґрунтознавець Тернопільського інституту землеустрою;

1. Профіль освітньої програми
«Ґрунтознавство, експертна оцінка земель та територіальне планування»
зі спеціальності 103 Науки про Землю

1 - Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, географічний факультет, кафедра географії України і туризму
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Галузь знань	10 Природничі науки
Спеціальність	103 Науки про Землю
Офіційна назва освітньої програми	Ґрунтознавство, експертна оцінка земель та територіальне планування
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти – бакалавр Спеціальність – 103 Науки про Землю Галузь знань – 10 Природничі науки Освітня програма – Ґрунтознавство, експертна оцінка земель та територіальне планування
Форма навчання	Інституційна (очна, заочна, дуальна)
Мова викладання	Українська
Цикл/рівень	НРК України – 6 рівень, FQ-EHEA – третій цикл, EQF-LLL – 8 рівень
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців (скорочений термін навчання на основі здобутого освітньо-професійного ступеня «Фаховий молодший бакалавр», «Молодший бакалавр» та освітньо-кваліфікаційного рівня «Молодший спеціаліст» 2 роки 10 місяців)
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти, освітньо-професійного ступеня «Фаховий молодший бакалавр», «Молодший бакалавр» та освітньо-кваліфікаційного рівня «Молодший спеціаліст»
Наявність акредитації	Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти, Україна. Термін подання програми на акредитацію – 2024 р.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/akredytatsiia%20ta%20litsenzuvannia/osvitni_prohramy/bakalavr/geo/103_g.php
2 - Мета освітньої програми	
Забезпечити здобувачу вищої освіти засвоєння знань, умінь та навичок у галузі природничих наук за спеціальністю 103 Науки про Землю на належному рівні, для розв'язання завдань у процесі професійної діяльності, що сприятиме успішному працевлаштуванню, подальшому навчанні та науковій діяльності у сфері ґрунтознавства, експертної оцінки земель та територіального планування.	
3 – Характеристика освітньої програми	

<p>Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))</p>	<p>Галузь знань – 10 Природничі науки Спеціальність – 103 Науки про Землю <i>Об'єкт вивчення та діяльності:</i> природні та антропогенні об'єкти, процеси та явища у геосферах у взаємозв'язку, перетвореннях і розвитку в просторі і часі. <i>Ціль навчання:</i> формування у здобувачів вищої освіти здатності розв'язувати складні спеціалізовані задачі наук про Землю та практичні проблеми в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів наук про Землю і характеризується комплексністю та невизначеністю умов. <i>Теоретичний зміст предметної області:</i> знання щодо будови, фігури, складу, походження, розвитку Землі або її геосфер, явищ і процесів, що в них відбуваються. Базові знання з природничих наук, математики та інформаційних технологій в обсязі, необхідному для дослідження природних та антропогенних об'єктів та процесів у геосферах. <i>Методи, методики та технології:</i> фізичні і хімічні методи, методи натурного, прямого та опосередкованого, безпосереднього лабораторного або дистанційного дослідження компонентів геосфер, процесів і явищ, методи моделювання та опрацювання інформації. <i>Інструменти та обладнання:</i> обладнання та устаткування, необхідне для польового/лабораторного/дистанційного дослідження складу, будови і властивостей геосфер та їхніх компонентів (у відповідності до спеціалізації)</p>
<p>Орієнтація освітньої програми</p>	<p>Освітньо-професійна. Зміст програми спрямований на загальну та професійну підготовку конкурентоздатного фахівця, який володіє методологією наукового дослідження, сучасними інформаційними технологіями в галузі наук про Землю, здатний до інноваційної професійної діяльності, безперервної самоосвіти, професійного самовдосконалення.</p>
<p>Основний фокус освітньої програми та спеціалізації</p>	<p>Формування та розвиток професійних компетентностей для здійснення дослідницької, професійної та інноваційної діяльності у сфері ґрунтознавства, експертної оцінки земель та територіального планування з урахуванням сучасних вимог та тенденцій розвитку наук про Землю.</p>
<p>Особливості програми</p>	<p>Особливістю ОП є її поліфункціональний характер, прикладна специфіка та можливість формування унікальної індивідуальної освітньої траєкторії, залученням провідних науковців та висококваліфікованих практиків до реалізації освітнього процесу, залученням здобувачів до наукових досліджень, організацією та проведенням заходів з метою поглиблення знань із фахових дисциплін (стажування, тренінги, майстер-класи), можливістю реалізації внутрішньої і міжнародної академічної мобільності тощо.</p>
<p>4 - Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання</p>	
<p>Придатність випускників до працевлаштування</p>	<p>Фахівець здатний виконувати зазначену професійну роботу (за ДК 003:2010): 2213.2 Ґрунтознавець; 2213.2 Фахівець з ландшафтного дизайну; 2213.2 Фахівець із агрохімії та ґрунтознавства; 2213.2 Інженер з природокористування; 2442.2 Фахівець з управління природокористуванням.</p>
<p>Подальше навчання</p>	<p>Можливість навчання за програмою другого (магістерського) рівня вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти.</p>
<p>5 – Викладання та оцінювання</p>	
<p>Викладання та навчання</p>	<p>Студентоцентроване навчання, проблемно-орієнтоване навчання, електронне навчання в системі Moodle, самонавчання, навчання на основі</p>

	<p>досліджень тощо. Навчально-методичне забезпечення і консультування самостійної роботи здійснюється через університетське віртуальне освітнє середовище.</p> <p>Форми і методи викладання: комбіновані лекції, мультимедійні лекції, інтерактивні лекції, семінари, практичні та лабораторні заняття, самостійне навчання, дистанційне навчання, індивідуальні заняття тощо.</p>
Оцінювання	<p>Оцінювання навчальних досягнень здобувачів освітнього ступеня «бакалавр» здійснюється за національною шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно; зараховано, незараховано); 100-бальною шкалою та шкалою ЄКТС (A, B, C, D, E, FX, F).</p> <p><i>Поточний контроль</i> – (індивідуальне та фронтальне усне опитування, письмове опитування, тест-контроль, есе, презентації, реферативні повідомлення, поточний (модульний) тестовий контроль).</p> <p><i>Підсумковий контроль</i> – усні та письмові екзамени, екзамени та заліки у формі тестів (теоретичні дисципліни).</p> <p><i>Державна атестація</i> – кваліфікаційна робота.</p>
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	<p>Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності предметної області наук про Землю або у процесі навчання із застосуванням сучасних теорій та методів дослідження природних та антропогенних об'єктів та процесів із використанням комплексу міждисциплінарних даних та за умовами недостатності інформації.</p>
Загальні компетентності	<p>K01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>K02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>K03. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>K04. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>K05. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>K06. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>K07. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>K08. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>K09. Здатність працювати в команді.</p> <p>K10. Навички забезпечення безпеки життєдіяльності.</p> <p>K11. Прагнення до збереження природного навколишнього середовища.</p> <p>K12. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>K12'. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.</p>
Спеціальні (фахові) компетентності	<p>K13. Знання та розуміння теоретичних основ наук про Землю як комплексну природну систему.</p> <p>K14. Здатність застосовувати базові знання фізики, хімії, біології, екології, математики, інформаційних технологій тощо при вивченні Землі та її геосфер.</p> <p>K15. Здатність здійснювати збір, реєстрацію і аналіз даних за допомогою</p>

	<p>відповідних методів і технологічних засобів у польових і лабораторних умовах.</p> <p>K16. Здатність застосовувати кількісні методи при дослідженні геосфер.</p> <p>K17. Здатність до всебічного аналізу складу і будови геосфер.</p> <p>K18. Здатність інтегрувати польові та лабораторні спостереження з теорією у послідовності: від спостереження до розпізнавання, синтезу і моделювання.</p> <p>K19. Здатність проводити моніторинг природних процесів.</p> <p>K20. Здатність самостійно досліджувати природні матеріали (у відповідності до спеціалізації) в польових і лабораторних умовах, описувати, аналізувати, документувати і звітувати про результати.</p> <p>K21. Здатність до планування, організації та проведення досліджень і підготовки звітності.</p> <p>K22. Здатність ідентифікувати та класифікувати відомі і реєструвати нові об'єкти у геосферах, їх властивості та притаманні їм процеси.</p>
7 – Програмні результати навчання	
<p>ПР01. Збирати, обробляти та аналізувати інформацію в області наук про Землю.</p> <p>ПР02. Використовувати усно і письмово професійну українську мову.</p> <p>ПР03. Спілкуватися іноземною мовою за фахом.</p> <p>ПР04. Використовувати інформаційні технології, картографічні та геоінформаційні моделі в області наук про Землю.</p> <p>ПР05. Вміти проводити польові та лабораторні дослідження.</p> <p>ПР06. Визначати основні характеристики, процеси, історію і склад Землі як планетарної системи та її геосфер.</p> <p>ПР07. Застосовувати моделі, методи і дані фізики, хімії, біології, екології, математики, інформаційних технологій тощо при вивченні природних процесів формування і розвитку геосфер.</p> <p>ПР08. Обґрунтовувати вибір та використовувати польові та лабораторні методи для аналізу природних та антропогенних систем і об'єктів.</p> <p>ПР09. Вміти виконувати дослідження геосфер за допомогою кількісних методів аналізу.</p> <p>ПР10. Аналізувати склад і будову геосфер (у відповідності до спеціалізації) на різних просторово-часових масштабах.</p> <p>ПР11. Впорядковувати і узагальнювати матеріали польових та лабораторних досліджень.</p> <p>ПР12. Знати і застосовувати теорії, парадигми, концепції та принципи в науках про Землю відповідно до спеціалізації.</p> <p>ПР13. Уміти доносити результати діяльності до професійної аудиторії та широкого загалу, робити презентації та повідомлення.</p> <p>ПР14. Брати участь у розробці проектів і практичних рекомендацій в галузі наук про Землю.</p> <p>ПР15. Уміти обирати оптимальні методи та інструментальні засоби для проведення досліджень, збору та обробки даних.</p>	
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	<p>Якісний склад науково-педагогічних працівників, які здійснюють професійну підготовку за освітньо-професійною програмою, відповідає Ліцензійним умовам згідно з чинними нормативами для підготовки здобувачів вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти (Постанова Кабінету Міністрів України № 1187 від 30 грудня 2015 р. (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 березня 2021 р. № 365) «Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності»).</p> <p>Освітній процес забезпечують 24 науково-педагогічні працівники кафедр університету: 3 – доктори наук, професори. Викладачі, що забезпечують реалізацію даної програми, мають відповідну базову освіту, необхідну кількість публікацій у виданнях Scopus, Web of Science, фахових виданнях,</p>

	беруть активну участь у науково-практичних конференціях різного рівня (міжнародних, всеукраїнських, регіональних). Всі науково-педагогічні працівники, відповідно до укладених графіків, проходять підвищення кваліфікації у закладах вищої освіти та наукових установах.
Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення професійної підготовки здобувачів відповідає Ліцензійним умовам. Викладання навчальних дисциплін освітньої програми здійснюється в лабораторіях та спеціалізованих кабінетах, які оснащені належним обладнанням та установками. Для практичної підготовки використовується бази відповідних практик. Площі приміщень, що використовуються в освітньому процесі, відповідають санітарним нормам, вимогам правил пожежної безпеки.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	У Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка функціонує система інформаційного забезпечення, складовими якої є: офіційний сайт університету (http://tnpu.edu.ua); електронний архів-репозитарій (http://dspace.tnpu.edu.ua/index.jsp?locale=uk); точки бездротового доступу до Інтернету; електронний каталог віртуальної бібліотеки (http://catalog.library.tnpu.edu.ua:8080/library/DocSearchForm); наукова бібліотека, читальні зали; віртуальне навчальне середовище Moodle. Навчально-методичне забезпечення навчального процесу включає: навчальний план, силабуси, навчально-методичні комплекси дисциплін, робочі програми дисциплін; програми практик; методичні вказівки щодо виконання кваліфікаційної роботи; пакети комплексних контрольних робіт; авторські розробки (підручники, навчальні посібники, методичні матеріали) професорсько-викладацького складу.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Укладено угоди про організацію академічних обмінів з наступними навчальними закладами України: Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника, Одеський національний університет ім. І.І. Мечникова, Харківський національний педагогічний університет ім. Г. С. Сковороди, Чернівецький національний університет ім. Юрія Федьковича.
Міжнародна кредитна мобільність	Згідно з угодами ТНПУ про міжнародну кредитну мобільність, зокрема ERASMUS+: Університет Humanitas , Польща (27.11.2018 р. – необмежений); Академія ім. Яна Длугоша в Ченстохові, Польща (10.10.2016 р. – необмежений); Університет Мармара, Туреччина (14.10.2021 р. – 13.10.2026 р.); Гданський університет, Польща (03.12.2021 р. – 02.12.2026 р.). http://tnpu.edu.ua/about/pidrozdzily/partners.php .
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Не здійснюється

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1. Обов'язкові компоненти ОП			
1.1. Загальна підготовка			
ОКЗ 1	Історія України та національної культури	4	Екзамен
ОКЗ 2	Вища та прикладна математика	3	Залік
ОКЗ 3	Іноземна мова	6	Залік, екзамен
ОКЗ 4	Цифрові технології в професійній діяльності	3	Залік
ОКЗ 5	Основи наукових досліджень	3	Залік
ОКЗ 6	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	Екзамен
ОКЗ 7	Філософія	3	Екзамен
ОКЗ 8	Безпека життєдіяльності, цивільний захист та охорона праці	3	Залік
	Фізичне виховання	0	Залік
Загальний обсяг загальної підготовки		28	
1.2. Професійна підготовка			
ОКП 1	Вступ до ґрунтознавства	3	Екзамен
ОКП 2	Геологія	6	Екзамен
ОКП 3	Загальне землезнавство	4	Екзамен
ОКП 4	Метеорологія і кліматологія	4	Екзамен
ОКП 5	Основи екології	3	Залік
ОКП 6	Загальне ґрунтознавство	10	Екзамен
ОКП 7	Фізика з основами геофізики	3	Екзамен
ОКП 8	Геоморфологія	4	Екзамен
ОКП 9	Загальна гідрологія	4	Екзамен
ОКП 10	Топографія з основами геодезії	4	Екзамен
ОКП 11	Хімія з основами геохімії	5	Екзамен
ОКП 12	Біологія ґрунтів	4	Екзамен
ОКП 13	Картографія	4	Екзамен
ОКП 14	Географія ґрунтів	5	Екзамен
ОКП 15	Ландшафтознавство	5	Екзамен
ОКП 16	Землеробство	4	Екзамен
ОКП 17	Основи землевпорядкування та кадастру	5	Екзамен
ОКП 18	Біохімія та біогеохімія ґрунтового покриву	4	Залік
ОКП 19	Управління ґрунтовими режимами	4	Екзамен
ОКП 20	Бонітування ґрунтів	5	Екзамен
ОКП 21	Охорона і моніторинг земель	5	Екзамен
ОКП 22	Ринок землі і нерухомості	5	Залік
ОКП 23	Ландшафтне планування та проектування	5	Екзамен
ОКП 24	Економічна оцінка земель	5	Екзамен
ОКП 25	Управління земельними ресурсами	5	Екзамен
ОКП 26	Курсова робота	6	Залік
Загальний обсяг професійної підготовки		121	
1.3. Практична підготовка			
ОКП 27	Польова практика з природничих дисциплін	6	Залік
ОКП 28	Польова практика з ґрунтознавства	8	Залік

ОКП 29	Польова практика з ландшафтознавства	6	Залік
ОКП 30	Виробнича практика	6	Залік
ОКП 31	Підготовка кваліфікаційної роботи	4	Залік
Загальний обсяг практичної підготовки		30	
Загальний обсяг обов'язкових компонент		179	
2. Вибіркові компоненти			
2.1. Загальна підготовка			
Вибіркові компоненти*		18	Залік
2.1. Професійна підготовка			
Вибіркові компоненти*		42	Залік
Загальний обсяг вибірових компонент		60	
3. Атестація			
A 1	Публічний захист кваліфікаційної роботи	1	Екзамен
Загальний обсяг атестації		1	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240	

*Вибіркові компоненти (навчальні дисципліни) із загальноуніверситетського каталогу вибірових навчальних дисциплін загальної підготовки та каталогу вибірових дисциплін професійної підготовки освітньої програми/ програм Minor / сертифікатних програм, а також навчальних дисциплін з інших освітніх програм цього чи інших рівнів вищої освіти ТНПУ / інших ЗВО за програмами зовнішньої чи внутрішньої академічної мобільності.

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форма атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи.
Вимоги до кваліфікаційної роботи	Кваліфікаційна робота передбачає розв'язання складної спеціалізованої задачі або практичної проблеми у предметній області наук про Землю або у процесі навчання із застосуванням сучасних теорій та методів дослідження природних та антропогенних об'єктів та процесів із використанням комплексу міждисциплінарних даних, що характеризується комплексністю і невизначеністю умов, із застосуванням теорії та методів дизайну.
Вимоги до публічного захисту кваліфікаційної роботи	У кваліфікаційній роботі не повинно бути академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації та списування. Кваліфікаційна робота має бути розміщена на офіційному сайті закладу вищої освіти або його структурного підрозділу, або у репозитарії закладу вищої освіти.
Внутрішнє забезпечення якості вищої освіти	
Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти	<p>Функціонує система внутрішнього забезпечення якості, яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:</p> <ul style="list-style-type: none"> – визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти; – здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм; – забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи здобувачів; – забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом; – забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації; – забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату. <p>Система забезпечення ЗВО якості освітньої діяльності та якості вищої освіти за поданням ЗВО оцінюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, та міжнародним стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти.</p> <p>Регулюється Положенням про внутрішню систему забезпечення якості в Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка.</p>
Принципи та процедури забезпечення якості освіти	<p>Принципи та процедури забезпечення якості вищої освіти в ТНПУ представлені у таких нормативних документах:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Положення про організацію освітнього процесу; • Положення про організацію та проведення практик здобувачів вищої освіти; • Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність; • Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти; • Положення про навчально-науковий центр якості освіти.

<p>Моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм</p>	<p>Механізм створення та періодичного перегляду ОП закладено у «Положенні про розроблення і супроводження освітніх програм у ТНПУ.</p> <p>Група забезпечення ОП здійснює моніторинг ринку праці, організаційно супроводжує процес підготовки здобувачів вищої освіти протягом усього терміну навчання, аналізує її актуальність, відповідність ОП чинним нормативним документам, рекомендаціям МОН України, вимогам роботодавців та студентської спільноти й, за необхідності, розробляє зміни до навчальних планів та іншої документації. Пропозиції щодо удосконалення ОП надає програмна рада як дорадчий орган гаранта ОП, створена Комісією внутрішнього забезпечення якості освіти географічного факультету.</p>
<p>Щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників ЗВО та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб</p>	<p>Впроваджено механізм оцінювання досягнень здобувачів – претендентів на отримання стипендій; оцінювання науково-педагогічних працівників на основі рейтингів науково-дослідної, методичної та організаційної роботи і рейтингування викладачів за результатами анкетування здобувачів. Він закладений у таких нормативних документах ТНПУ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Положення про рейтингове оцінювання здобувачів вищої освіти в Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка; • Порядок формування рейтингу осіб, що навчаються за кошти державного (місцевого) бюджету; • Правила призначення стипендій у Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка; • Положення про рейтингове оцінювання професійної діяльності науково-педагогічних працівників; <p>Результати оцінки та рейтингування оприлюднюються на веб-сайті ТНПУ.</p>
<p>Підвищення кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників</p>	<p>Регулюється Положенням про підвищення кваліфікації (стажування) педагогічних і науково-педагогічних працівників.</p> <p>Ведеться робота над посиленням практичної складової підвищення кваліфікації НПП в системі післядипломної та неформальної освіти, зокрема, шляхом проходження стажувань на підприємствах, установах, організаціях в межах України та закордоном, участі у міжнародних проектах, грантових програмах, навчання за сертифікатними програмами. В ТНПУ розроблена та реалізується програма професійного розвитку викладачів.</p>
<p>Наявність необхідних ресурсів для організації освітнього процесу</p>	<p>Здобувачі ОП «Ґрунтознавство, експертна оцінка земель та територіальне планування» забезпечені необхідними ресурсами (матеріальна база, навчально-методичне та інформаційне забезпечення, дистанційна освітня платформа Moodle). Реалізуються заходи щодо удосконалення організації самостійної роботи здобувачів різних форм навчання, в т.ч. через постійний моніторинг, актуалізацію курсів дисциплін, дистанційну освітню платформу Moodle.</p> <p>В ТНПУ діють:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Положення про організацію самостійної роботи студентів; • Положення про дистанційне навчання в Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка; • Положення про електронний навчально-методичний комплекс навчальної дисципліни.

<p>Забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками ЗВО та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників ЗВО і здобувачів вищої освіти</p>	<p>У ТНПУ діє:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Положення про запобігання і виявлення плагіату та інших видів академічної нечесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів вищої освіти; <p>В ТНПУ діє Постійна комісія з питань етики і академічної доброчесності запобігання плагіату освітній діяльності.</p> <p>Усі здобувачі вищої освіти та науково-педагогічні працівники, що забезпечують реалізацію ОП, підписують декларацію про дотримання академічної доброчесності. Кваліфікаційні роботи здобувачів вищої освіти перевіряються на плагіат в системі Moodle.</p>
<p>Інші процедури і заходи</p>	<p>В ТНПУ діють:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Інституційна модель системи внутрішнього забезпечення якості освіти; • Програма заходів із забезпечення якості освіти.

ОКП 24			+				+	+							+	+						+	
ОКП 25			+	+			+	+			+			+									+
ОКП 26				+	+		+	+					+	+									
ОКП 27			+	+				+	+	+	+	+					+	+		+		+	+
ОКП 28			+	+				+	+	+	+	+					+	+		+		+	+
ОКП 29			+	+				+	+	+	+	+					+	+		+		+	+
ОКП 30			+	+				+	+	+	+	+					+	+		+		+	+
ОКП 31			+	+	+			+		+	+	+	+				+	+		+		+	+
А 1				+	+								+				+					+	

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми

	ПР01	ПР 02	ПР 03	ПР 04	ПР 05	ПР 06	ПР 07	ПР 08	ПР 09	ПР 10	ПР 11	ПР 12	ПР 13	ПР 14	ПР 15
ОКЗ 1	+												+		
ОКЗ 2	+			+			+								+
ОКЗ 3	+		+												
ОКЗ 4	+			+			+					+			
ОКЗ 5	+			+				+		+		+			+
ОКЗ 6	+	+											+		
ОКЗ 7												+	+		
ОКЗ 8		+			+			+	+		+	+	+	+	
ОКП 1	+				+					+	+				
ОКП 2	+					+				+		+			
ОКП 3	+					+				+		+			
ОКП 4	+				+	+			+	+	+				
ОКП 5						+	+								
ОКП 6							+	+		+		+			
ОКП 7						+	+			+					
ОКП 8	+					+				+		+			
ОКП 9	+					+				+		+			
ОКП 10				+			+				+				
ОКП 11						+	+			+					
ОКП 12							+			+					
ОКП 13				+			+				+				

Гарант освітньої програми
кандидат географічних наук,
доцент кафедри географії України і туризму

Богдан ПУШКАР

Програма схвалена на засіданні
кафедри географії України і туризму
Протокол № __ від _____ 2025 р.

В.о. завідувача кафедри
географії України і туризму

Ярослав МАРИНЯК

Програма затверджена Вченою радою
географічного факультету
Протокол №__ від _____ 2025 р.

Голова ради факультету

Андрій КУЗИШИН

Керівник навчально-наукового центру
якості освіти

Ольга ПЕЖИНСЬКА

Освітня програма рекомендована до впровадження Вченою радою Тернопільського
національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка
Протокол №__ від _____ 2025 р.

Учений секретар університету

Галина ДРАПАК